

POSTANOWIENIE

Dnia 3 lipca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek

w sprawie z powództwa I. W.
przeciwko M. w W.
o ochronę praw autorskich,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 3 lipca 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 20 czerwca 2018 r., sygn. akt V ACa (...),

- I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i nie obciąża powoda kosztami postępowania kasacyjnego;**
- II. przyznaje adwokat M. O. od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w (...) kwotę 2.700,00 (dwa tysiące siedemset) zł, powiększoną o należny podatek od towarów i usług, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Skarżący oparł wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na pierwszej i drugiej spośród wymienionych przesłanek.

Przez istotne zagadnienie prawne, o którym mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., należy rozumieć problem o charakterze prawnym, powstały na tle konkretnego przepisu prawa, mający charakter rzeczywisty w tym znaczeniu, że jego rozwiązanie stwarza realne i poważne trudności. Problem ten musi mieć charakter uniwersalny, co oznacza, że jego rozwiązanie powinno służyć rozstrzyganiu innych, podobnych spraw. Chodzi przy tym o problem, którego wyjaśnienie jest konieczne dla rozstrzygnięcia danej sprawy, a więc pozostający w związku z podstawami skargi oraz z wiążącym Sąd Najwyższy, a ustalonym przez sąd drugiej instancji, stanem faktycznym sprawy (art. 398¹³ § 2 k.p.c.), i także w związku z podstawą prawną zaskarżonego wyroku (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13 oraz z dnia 3 lutego 2012 r. I UK 271/11 - nie publ.). Konieczne jest przytoczenie argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Skarżący powinien nie tylko wskazać przepis prawa (materialnego lub procesowego), którego dotyczy zagadnienie, ale także przedstawić pogłębioną argumentację prawną w celu wykazania, że zagadnienie jest istotne, a jego rozstrzygnięcie ma znaczenie dla merytorycznego rozstrzygnięcia w jego sprawie (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 23 sierpnia 2007 r., I UK 134/07 oraz z dnia 9 lutego 2011 r., III SK 41/10 - nie publ.).

Natomiast oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tym, że istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów

wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo, iż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 13 czerwca 2008 r., sygn. akt III CSK 104/08, nie publ.; z dnia 28 marca 2007 r., sygn. akt II CSK 84/07, nie publ.).

Skarżący wskazał na potrzebę wykładni przepisów tj. art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1231) oraz postawił pytania: „Czy w świetle art. 12 ust. 1 pr. aut. i art. 29 § 1 pkt 1 kodeksu pracy możliwe jest przyjęcie w sposób dorozumiany, że istnieją ciążące na pracowniku obowiązki o charakterze twórczym, jeśli obowiązki takie nie zostały wprost wyrażone w żadnym ze źródeł prawa?”; „Czy w świetle art. 43 ust. 1 pr. aut. możliwa jest dorozumiana rezygnacja przez autora z należnego mu wynagrodzenia za korzystanie z jego utworu?”.

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zawiera argumentacji jurydycznej wskazującej na występowanie odmiennych ocen przedstawionego problemu oraz na to, że przepisy go dotyczące nie doczekały się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych. Skarżący zaprezentował jedynie swoje wątpliwościami odnośnie do prawidłowości ocen dokonanych przez Sąd drugiej instancji.

Ponadto przedstawiona problematyka pozostaje oderwana od ustaleń przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku, z których wynika, że do obowiązków pracowniczych powoda należało przygotowywanie wystaw również w sposób merytoryczny a pozyskanie fotografii na potrzeby wystawy - także w drodze ich samodzielnego wykonania - mieściło się w zakresie obowiązków pracowniczych powoda.

Jedynie ubocznie należy zauważyć, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego wyrażono pogląd, że w sytuacji, gdy wykonywanie obowiązków ze stosunku pracy ma polegać na działalności twórczej pracownika, od woli stron zależy

do kogo należeć będą autorskie prawa majątkowe. Nieokreślenie w umowie o pracę własności tych praw powoduje, że w granicach wynikających z umowy o pracę i zgodnego zamiaru stron, autorskie prawa majątkowe do tych utworów nabywa pracodawca z chwilą ich przyjęcia (art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych, Dz. U. Nr 24, poz. 83 ze zm.; por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 czerwca 1998 r., I PKN 196/98, OSNP 1999, nr 14, poz. 454).

Wobec powyższego nie można uznać, że przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zostały w sposób właściwy wykazane.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).